

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola:

Razred:8

Vjeroučitelj/ica: Marija Lukić

Nastavna cjelina:

Nastavna tema:Uskrsno vrijeme (izborna tema)

Nastavna jedinica: 52. Otajstvo Uskrsa

Ključni pojmovi: Uskrs, Vel. četvrtak, Veliki petak, Velika subota

CILJ: Upoznati Vazmeno trodnevlje i otajstvo Uskrsa

ISHODI:

Obrazovni / *kognitivni*

Opisati slavljenje Uskrsa i Vazmenog trodnevlja.

Odgojni / *afektivni*

Uočiti važnost značenja Vazmenog trodnevlja i Uskrsa za život suvremenih kršćana.

Djelatni / *funkcionalni ili psihomotorički*

Uključiti se u slavlje Vazmenog trodnevlja i Uskrsa.

Metodički sustav: Heuristički

Oblici rada:čelni, individualni i skupni rad

Aktivnosti učenika: pismeno izražavanje, likovno izražavanje

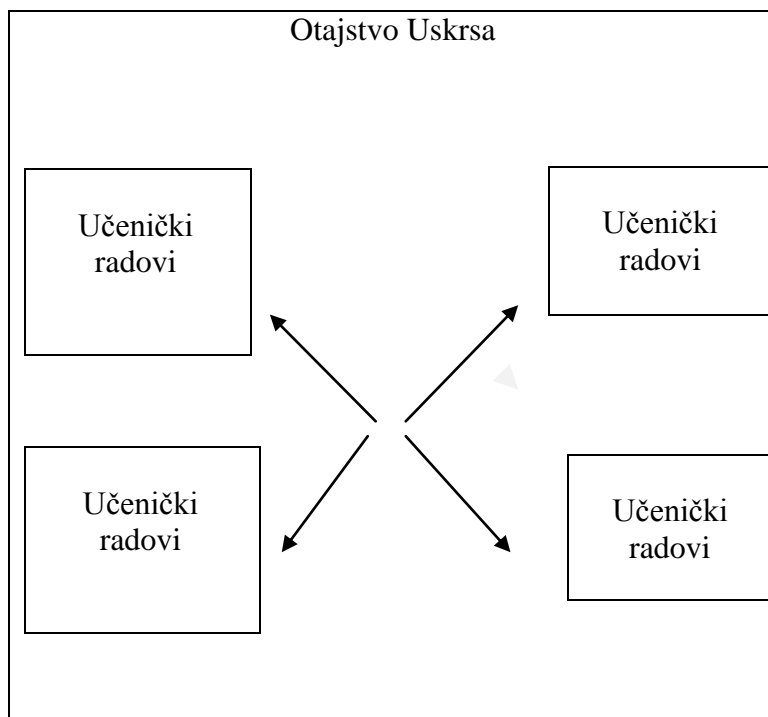
Nastavne metode: meditativno govorenje, razgovor, usmeno izražavanje, rad u skupinama, likovno izražavanje, izlaganje, postavljanje poticajnih pitanja

Nastavna sredstva i pomagala : ploča, kreda, hamer papir, pribor za likovno izražavanje (drvene bojice, flomasteri, ljepilo), listići za rad u skupinama, CD – player

Korelacija: Hrvatski jezik: čitanje; pismeno i usmeno izražavanje, kultura govora.

Likovna kultura:praktično rješavanje likovnog problema,

Plan ploče:

Plan ploče izveden je na temelju učeničkih zaključaka iz tijeka nastavnog sata.

Pitanja za provjeru ishoda:

- 1) Što slavimo na Uskrsu?
- 2) Koja je dva sakramenta Isus ustanovio na Veliki četvrtak?
- 3) Čega se prisjećamo na Veliki petak?

Izvori za pripremanje nastavnika:

<http://vjeronauk.net/>

<http://www.dekanat.losinj.hr/cunski/index.php/sluzba-rijeci/>

<http://www.zupa-cernik.hr/index.php/duhovnost/sveci-blagdani>

HNOS (Plan i program katoličkog vjeronauka u osnovnoj školi, HBK, Zagreb, 2006.)

Teološki rječnik

Izvori za pripremanje učenika:

Biblija

II.GLOBALNA STRUKTURA SATA

- 1) Molitveno- meditativni početak
- 2) Motivacija
- 3) Najava teme
- 4) Otkrivanje i razumijevanje sadržaja
- 5) Sinteza i aktualizacija
- 6) Molitveni završetak

III. TIJEK SATA

1. Molitveno-meditativni početak

Uključujem CD-player i puštam tihu glazbu uz čitanje meditativnog teksta.

ISUSOV PUT

Prvi je moj korak za tobom, Gospodine,
vidjeti što ti radiš.
Ti nisi htio sile, ni bogatstva, ni priznanja.
Postao si čovjekom,
jednim od najnižih,
neshvaćen i prezren.
Smatrali su te opasnim
i vukli te pred suca.
Udarali su te i pljuvali,
i ubili te.
Stoga te Bog uzdigao
i postavio te mjerilom
za sve ljude.
Još sam na početku
i pokušavam napraviti prvi korak.
Uzmi me sa sobom
da se po tebi oslobodim.

Jorg Zink

2. Motivacija

Učenici igraju igru asocijacije, gdje nam je cilj doći do konačnog rješenja Veliki tjedan.

	A	B	C	D
1	HOSANA	POLJUBAC	KRIŽ	NEDJELJA
2	MASLINA	VEČERA	KALVARIJA	MARIJA MAGDALENA
3	MAGARAC	NOGE	TRNOVA KRUNA	NIJE OVDJE
4	PALMA	GETSEMANI	BIČ	VAZAM
	CVJETNICA	VELIKI ČETVRTAK	VELIKI PETAK	USKRS
VELIKI TJEDAN				

3. Najava teme

Ističem učenicima kako će mo se uskoro približiti Velikom tjednu i našem najvećem kršćanskom blagdanu, i stoga će mo danas na našem satu govoriti o Velikom tjednu i Otajstvu Uskrsa. Pišem naslov na ploču: *Otajstvo Uskrsa*, a učenici ujedno zapisuju naslov u svoje bilježnice.

4. Otkrivanje i razumijevanje sadržaja

Nakon što smo zapisali naslov, učenicima naglašavam važnost i smisao Velikog tjedna i Uskrsa: *Vazmeno trodnevlje je najznačajnije vrijeme u liturgijskoj godini kada kršćani slave otajstvo muke, smrti i uskrsnuća Isusa Krista. Vazmeno trodnevlje počinje Misom večere Gospodnje na Veliki četvrtak. Vazmeno trodnevlje sastoji se od: Velikog četvrtka-spomendan Isusove posljednje večere, Velikog petka-spomendan Isusove muke i smrti, Velike subote-dan tišine, molitve i pohoda Božjeg groba. Uskrs je naš najveći blagdan, to je dan Uskrsnuća Isusa Krista.*

Zatim dijelim učenike u grupe, svaka grupa je dobila zadatak obraditi jedan dan Vel. tjedna i Uskrs.

SKUPNI RAD:

Sada ćete se bolje upoznati s današnjom temom, te razmišljati o zadanim temama radeći u skupinama.

Upute za skupni rad:

Svaka će skupina dobiti na listiću svoje zadatke za rad s određenim tekstom. Skupina treba pročitati tekst, unutar skupine podijeliti zadatke (individualni rad) i odgovoriti na zadana pitanja. Izaberite predstavnika skupine. Kod iznošenja rezultata vašeg rada predstavnik skupine čita pitanja, a učenici individualno odgovaraju na zadana pitanja. Imate deset do petnaest minuta za rješavanje zadataka. Nakon naputaka za rad dijelim listiće sa zadacima. Napominjem učenike da mi se obrate ukoliko imaju nejasnoća.

SKUPNO I INDIVIDUALNO RJEŠAVANJE ZADATAKA:

Prva skupina:

VELIKI ČETVRTAK

Prije negoli će dragovoljno podnijeti muku i smrt, Isus je proslavio sa svojim učenicima oproštajnu večeru koju nazivamo **Posljednja večera**. Za vrijeme večere, pošto je svojim učenicima očitovao svoje najintimnije nakane, Isus je blagoslovio kruh i vino i dao učenicima blagovati i piti uz riječi: *Uzmite i jedite od ovoga svi! Ovo je moje tijelo koje će se za vas predati! Uzmite i pijte iz ove čaše svi: Ovo je čaša moje krvi Novoga i vječnog Saveza koja će se proliti za vas i za sve ljude na otpuštenje grijeha.*

Na kraju je dodao i važne riječi koje su se učenicima duboko usjekle u pamet: *“Ovo činite meni na spomen.”*

Otada, kad Isusovi učenici žele da proslave svoje zajedništvo s Isusom Kristom i među sobom, kad žele **obnoviti** spomen na njega i na njegovu smrt, na njegovu žrtvenu ljubav na križu i na njegovo uskrsnuće, oni ponavljaju tu Isusovu gestu na Posljednjoj večeri.

Taj vjernički sastanak zovemo **euharistija** ili sveta **misa**.

Veliki četvrtak je spomendan Isusove posljednje večere. Toga dana navečer počinje Vazmeno trodnevlje (muka, smrt i uskrsnuće Kristovo). Na Veliki četvrtak do podne nema nigdje mise osim one koju predvodi biskup u koncelebraciji sa svećenicima iz cijele biskupije, posvećuje sveta ulja.

Na Veliki četvrtak navečer slavi se misa večere Gospodnje. Preporučuje se da u njoj sudjeluje što veći broj župljana, jer je to početak najsvetijih dana u godini.

Kad svećenik u misi zapjeva hvalospjev "Slava", svečano zazvone sva zvona koje se nakon toga ne oglašavaju ("zavežu") do mise vazmenog bdjenja na Veliku subotu.

Misno evanđelje govori o tome kako je Isus apostolima prao noge, kao primjer i poziv svim kršćanima na uzajamnu ljubav i služenje.

Veliki četvrtak je također spomendan u koji je Isus ustanovio dva sakramenta: Euharistiju (Svetu misu) i svećenički red.

Liturgijsko slavlje

* Uvodni obredi: ulazna pjesma i pozdrav, pokajnički čin, molitva za oprostjenje, Slava i zborna molitva

* Služba riječi: tri čitanja i propovijed

* Pranje nogu

* Euharistijska služba: priprava darova, euharistijska molitva i pričest

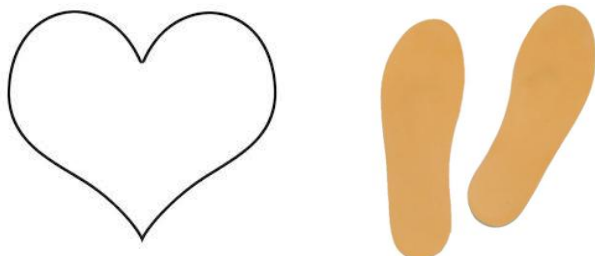
* Prijenos Svetotajstva

* Getsemanska ura: sat vremena šutnje i klanjanja pred Presvetim Sakramentom

Zadaci:

Pročitaj svatko za sebe tekst, razgovaraj o pročitanom tekstu a zatim odgovorite na pitanja!

- 1) Što se slavi u Crkvi na Veliki četvrtak?
- 2) O čemu nam govori misno evanđelje?
- 3) Koja je dva sakramenta Isus ustanovio na Vel. Četvrtak?
- 4) Isus je na Posljednjoj večeri oprao noge svojim učenicima i dao im zapovijed: "Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio!" Tu je Isus zapovijed uputio ne samo apostolima, nego i svima nama! Nacrtaj te ktiž na hamer-papira, a potom izrežite stope nogu u različitim bojama, na kojima napišite imena Dvanaestorice, a također i jedno srce u koje upišite "Isus". Posložite i zalijepite stope i srce na križ, te još dodajte Novu zapovijed ili njezin dio.
(učenicima sam nacrtala srce i 12 stopa i stavila sa zadatkom).

Druga skupina:

VELIKI PETAK

Veliki petak kršćanski je spomendan Isusove muke i smrti. Na taj dan nema euharistijskoga slavlja. Ne zvone crkvena zvana, oltar je bez križa, oltarnika, svijeća ili cvijeća kako bi se što bolje istaknula Isusova muka i smrt. Vjernici dolaze u crkvu kako bi razmišljali o Isusovoj žrtvi, a preko obreda doživjet će liturgiju riječi, klanjanje križu i pričest. Boja koja se koristi u liturgiji je crvena, boja mučeništva i pobjede, čime se naglašava da ovaj dan nije dan tuge, već razmatranja smrti Kristove kao izvorišta našega spasenja. Na Veliki petak vjernici poste i ne jedu meso.

Obred Velikog petka započinje prostracijom svećenika i poslužitelja ili klečanjem u šutnji. Nakon toga slijede čitanja, čiji je vrhunac svake godine Muka po Ivanu. Crkva nakon homilije izriče sveopću molitvu kao zaključak Službe riječi.

Slijedi klanjanje Križu. Ono počinje svečanim i dostojanstvenim predstavljanjem križa okupljenoj zajednici: "Evo drvo Križa, na kom je visio Spas svijeta!" Vjernici se mogu slobodno pokloniti Križu ili ga poljubiti.

Posljednji dio obreda Velikoga petka jest pričest koja je na Veliki četvrtak pohranjena na sporednom oltaru, otkuda se donosi. Obred počinje Molitvom Gospodnjom, nema znaka mira, već se odmah pristupa pričesti. Liturgija završava otpusnom molitvom te se vjernici razilaze u šutnji.

Tišina je u crkvi i srcima vjernika, tišina kojom Bog progovara onima koji su ga spremni slušati – Spasitelj je mrtav da bi nas smrtne izveo u vječni život.

Zadaci:

Pročitaj svatko za sebe tekst, razgovaraj o pročitanom tekstu a zatim odgovorite na pitanja!

- 1) Što predstavlja za nas kršćane Veliki petak?
- 2) Što vjernici ne slave na taj dan?
- 3) Ukratko opiši obred Velikog petka!
- 4) Ljudi koji su bili nazočni kad je Isus umro na križu gledali su istog čovjeka, a vidjeli su ga na različite načine. Pročitaj Evanđelje po Marku 15 i opiši kako su ga vidjeli. Potraži odgovore ispod slike i ispravno ih razvrstaj.

Slabić kojem se izruguju, neprijatelj, osoba vrijedna poštovanja, Sin Božji, osoba koja treba pomoć, liđak, prijatelj, zločinac, žene-Isusove učenice(40-41), Šimun Cirenac(21), Pilat 15, prolaznici (29-30), glavari svećenički (1,10), vojnici(16-20), Josip iz Arimateje (46), stotnik(39).

Treća skupina:

VELIKA SUBOTA

Velika subota je dan Kristova otpočinka u grobu i drugi dan vazmenog trodnevlja. Crkva u molitvi kod groba čeka Gospodina: vjernici, pojedinačno ili roditelji s djecom dolaze preko dana, u slobodno vrijeme, posjetiti "Isusov grob". Oltar ostaje simbolično nepokriven, misa se ne slavi niti se pričešćuje.

U obiteljima se mirno sprema za uskrсну svetkovinu i svaki vjernik nađe vremena da u tijeku dana pohodi svečano urešeni Isusov grob u crkvi.

Tako Crkva ulazi u vazmeno bdijenje koje počinje u subotu navečer. Bdijenje počinje službom svjetla. Blagoslivlje se vatra izvan crkve, na njoj se pali uskrsna svijeća koja označava Isusa Krista uskrsloga, naše svjetlo. Unosi se u procesiji u župnu crkvu koja je u mraku. Tek unosom uskrsne svijeće u crkvu pale i vjernici svoje svijeće i pale se sva svjetla, nakon čega slijedi svečani pjevanje hvalospjev uskrsnoj svijeći. Drugi dio bdijenja je Služba riječi. Čitanja svetopisamskih tekstova, pjevanje palama, slušamo Božju riječ o stvaranju, kroz psalme hvalimo i slavimo Gospodina i njegova djela. Čitanja završavaju svečanom pjesmom Slava Bogu na visini i tada se oglase orgulje, sva zvona na crkvama, pale svijeće. Poslije Službe riječi slijedi krsna služba, blagoslivlje se voda, krste se katekumeni. Vazmeno bdijenje završava euharistijom.

Zadaci:

Pročitaj svatko za sebe tekst, razgovaraj o pročitanom tekstu a zatim odgovorite na pitanja!

- 1) Što predstavlja za nas kršćane Velika subota?
- 2) Kada počinje vazmeno bdijenje?
- 3) Ukratko opiši obred vazmenog bdijenja?
- 4) Izreži Uskrsnu svijeću i zaljepi na sredinu hamer papira, a oko svijeće napišite što za vas predstavlja Kristovo svjetlo u životu.

Četvrta skupina:

USKRS

Uskrs je najveći i najvažniji kršćanski blagdan.

Na Uskrs slavimo središnji događaj kršćanstva - Kristovo uskrsnuće.

Zato biti kršćanin znači prije svega vjerovati da je Bog Isusa, onog istog kojeg su ljudi raspeli, uskrisio i učinio Gospodarem svega stvorenoga.

Prvo svjedočanstvo za uskrsloga Krista dali su njegovi učenici. Prema Djelima apostolskim, kršćanska se zajednica zasniva, razvija i širi na toj činjenici i na vjernosti uskrsnom Kristu. Činjenica Kristova uskrsnuća prenosi se tako svim budućim kršćanskim naraštajima, sve do danas. Kristovo je uskrsnuće početak novoga svijeta i zalog je našeg uskrsnuća koji se već sada ostvaruje dok se s mukom i naporom opiremo zlu i grijehu.

Kada slavimo Uskrs?

Uskrs uvijek slavimo nedjeljom. Zašto? Zato što je Isus „trećega dana“ uskrsnuo od mrtvih. Treći dan od petka je nedjelja. Uskrs svake godine slavimo drugog datuma, ali uvijek nedjeljom. Uskrs je jedan od pomičnih blagdana (za razliku od prim. Božića kojeg uvijek

slavimo istog datuma). Slavlje Uskrsa ovisi o jednoj prirodnoj zakonitosti. Radi se o sljedećem: Uskrs se uvijek slavi prve nedjelje iza prvoga punoga proljetnog mjeseca(uštapa). Prateći pun mjesec, Uskrs je moguće slaviti najranije 22. ožujka, a najkasnije 25. travnja.

Zadaci:

Pročitaj svatko za sebe tekst, razgovaraj o pročitanom tekstu a zatim odgovorite na pitanja!

- 1) Što slavimo na Uskrs?
- 2) Tko nam je dao prvo svjedočanstvo o Uskrsnom Kristu?
- 3) Zašto Uskrs uvijek slavimo nedjeljom i o čemu ovisi datum slavljenja Uskrsa?
- 4) Nacrtaj na prazan dio hamera neke od Uskrsnih simbola(jaje,križ, janje..)

5)Sinteza i aktualizacija

Nakon što smo izradili metodičku (nastavnu) jedinicu voditelji skupina iznose izvješća i zaključke iz skupnog rada. Natuknice su napisali na radnim listovima koje nakon izvješća stavljamo na ploču. Još jednom provjeravamo što smo danas naučili. Nakon toga ističem kako svi zajedno se trebamo pripremiti što bolje za tjedan koji je pred nama i naš najveći blagdan Uskrs, postavljam pitanje učenicima kako će mo to učiniti (da se ispovijedamo)? Zatim dijelim učenicima izrezano jaje na papiru u koje trebaju napisati što Uskrs znači za njih? Odgovore lijepimo na hamer papir.

6)Molitveni završetak

Slava Ocu.....